

Paco Cabanes,
El Genovés

L'últim mite de la Pilota Valenciana

Paco Cabanes, 'Genovés'

Naix al poble que li dona nom el 1954, juga al raspall en els seus carrers tota la seua infantesa, admirant els homes majors que dominen el joc i que l'ensenyen al menut, en el qual endevinen ja les grans qualitats que tindrà amb el transcurs del temps. Amb disset anys estava treballant d'obrer a Benissa, on s'inicia en el joc per dalt i en la competició seriosa. Un any després ja s'enfrontava amb jugadors de primera línia, fins i tot amb Rovellat, una gran figura. La fama que en poc temps va adquirir aquest jove tenent es va estendre

fins a les contrades més recòndites del país, en una mena d'anticipació del que anàvem a veure més endavant.

Cada setmana millora el seu joc, fins al punt que ja no pot millorar, és considerat el major jugador de tots els temps, el més complet. Domina tots els colps, és tan bo amb la dreta com amb l'esquerra, té una potència física fenomenal, l'instint li diu què ha de fer en cada moment. És una força de la natura sense regnes que el limiten, la seua generositat l'ha dut a acceptar partides desiguals, amb unes limitacions

bàrbares (amb una sola mà, per exemple) per tal de jugar i de fer un bon espectacle. És, amb gran diferència, el jugador que més afició ha aprofitat als trinquets. El seu palmarés està evidentment a l'altura del seu mite. Guanyador del Campionat Especial dels anys 1975, 1976, 1978, 1979, 1981, 1983, 1984 i 1989. Guanyador del Campionat Individual d'Escala i Corda dels anys 1986, 1988, 1989, 1990, 1991 i 1995. Subcampionat dels anys 1992, 1993 i 1994. Amb la selecció valenciana va ser campió mundial de Llargues el 1993 i el 1996 i subcampionat el 1994.

Tota la seua carrera ha vestit la faixa roja dels favorits i quan es va retirar del món professional ho va fer amb el títol de campió aconseguït el 9 de juliol del 1995 contra Álvaro, un xicot al qual doblava en edat, quaranta anys davant de vint. El món de la pilota mai no es cansarà de retre homenatge a un home que ho ha donat tot per l'esport, un home que fins i tot en el cim de la glòria ha mantingut la seua senzillesa, les bones maneres i l'accessibilitat per a tot aquell que se li acoste.

OPINIÓ/REDACCIÓ

El feridor

La pilota?, doncs quina "patotxada"! quina mena de gastar-se els diners en ximpleries!, no hi havia una altra idea?, el futbol? Doncs no. La major preocupació que teníem era que la gent coneixera el nostre esport, àmpliament marginat en els últims anys i, per què no dir-ho, oblidat per la Universitat. Qui són els culpables d'aquesta situació?

Tenim la nostra opinió, però seria preferible que cadascun se'n fera la seua. El que és innegable és que si s'ha arribat fins a aquest punt indubtablement ha sigut per la desídia de tots.

Tal vegada pot resultar estrany el fet de defensar la pilota, l'esport tradicional i autòcton valencianista i una dels nostres senyals d'identitat, tenint en compte que la societat de hui en dia canvia d'una manera vertiginosa i adopta sense cap objecció qualsevol altre senyal d'identitat.

Pràcticament no pensem. Perquè l'ésser humà meravellosa per la seua capacitat d'imitació, i el que s'està fent últimament és imitar allò que veu per la televisió o al cine, estem abandonant les nostres arrels mil·lenàries per abraçar una altra cultura, sense pensar-ho. Perquè ja no pensem. Ens divertim a l'estil que marquen les pel·lícules ianquis, molta bufa i poc de treball; freqüentment amb més assiduitat els macrocentres comercials d'oci; ens convertim acceleradament en una societat de consum; devorem esports clarament importats, en la seua majoria d'influència anglòfona i dominats per les seues multinacionals, amb la qual cosa s'està creant un imperi de l'oci esportiu. Penseu

en marques, materials, publicitat... Diem anglòfona perquè tot acabarà amb els seus termes. Hi ha un debat que si valencià, català, castellà... Per a què? Si els nostres fills o néts de segur que acaben parlant una llengua pareguda a *spanish* eixe! És clar que tot és qüestió d'economia i de temps, ells la dominen. Però alguna cosa caldrà objectar-hi, o som purs i simples titelles? O no?, o sí?, o que sabem.

I després de tota aquesta autoreflexió pseudofilosòfica i en el breu espai que ens queda, anem a defensar la pilota; perquè és part de la nostra cultura, la mediterrània, aquella composta per les seues diferents i plurals nacionalitats, perquè la pilota no és solament valenciana, és la que practiquen els aficionats d'Albacete, als pobles de l'Alto Tajo, que fabriquen les pilotes amb pell de gat, ja que diuen que millora la qualitat del bot i practiquen al *trinquete*, que és com denominem el frontó. I la reconeguda pilota basca, o l'afició de Castella, Lleó i la Manxa pel joc a mà del frontó. O el joc a llargues practicat al nord de França, Itàlia, Holanda, Bèlgica i en tants altres països. Però, per damunt de tot, podem destacar la pilota valenciana perquè és la que s'ha conservat a l'igual que la nostra llengua, en les nostres comarques, als pobles, i impulsada els últims anys pels enamorats d'aquest esport que treballen des de l'anonimat per preservar i transmetre la pilota. Els estudiants de la Universitat de València, amb gran quantitat de partidaris

de diferents vessants polítiques, seran capaços de concentrar uns seixanta estudiants al voltant de la pilota, un de cada mil? Ho dubtem. Tal vegada el dia que formen una lliga estudiantil ens demostraran que sí que estimen la seua cultura. Seria preciós veure una partida de galotxa BEA-Aula 2000, dirimint les seues diferències amb cavallerositat i elegància al terreny de joc.

I per què no parlar de la clamorosa absència de la Universitat, que de la mà del projecte xafarà un trinquet, catedral profana de la pilota? Pot ser que com a institució siga la primera vegada. Però volem pensar que això no quedarà en l'entrega d'unopes i ja està. Allò que volem realment és que per fi la Institució adquirisca el compromís de formar part activa en la recuperació de la pilota. La Universitat n'és deutora davant l'àmplia història del nostre esport, ja que aquest forma part de la nostra pròpia cultura i el principal organisme encarregat del desenvolupament i conservació de les nostres tradicions ha de ser precisament la Universitat. S'ha d'abandonar la imatge d'esport de *poblerins* perquè, si Lluís Vives, intel·lectual reconegut al món sencer, hi era aficionat com tants altres, nosaltres també hauríem de ser-ho com a universitaris que som i membres del món cultural valencià. Agraïm a tots els que han col·laborat amb nosaltres i esperem que vinguen tots a la Final Cinc Segles d'Escala i Corda al trinquet de Pelaio. NO HEM DE DEIXAR MORIR LA NOSTRA CULTURA!

**Trinquet de Pelaio
C/Pelaio, 6**

**TROFEU D'ESCALA I CORDA
Álvaro i Grau - Sarasol i Solaz
Dijous 2 de desembre a les 17.30**

**Recull la teua entrada gratuïta a
les oficines DISE de cada Campus**

UNIVERSITAT
DE VALÈNCIA

Servei de Normalització Lingüística

vaqueta

Suplement de pilota valenciana

L'equip de redacció de VAQUETA està integrat per Juan Carlos Alabau, Ernest Añó, Sergi Arribas, Paco Barceló, Eugeni Garcia, Josep Íñigo, Carlos Meseguer.

Assessors: Juanjo Sala i Juli Sanchis.